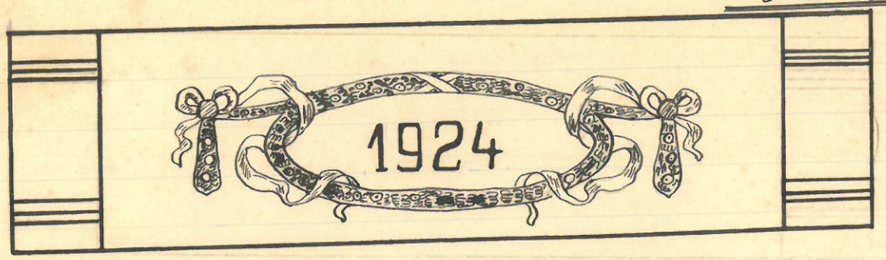

Letošní rok začal s dosti velikou zimou, neb sníh, který napadl již před vánocemi v minulém roce a udržoval se stále, neb vždy za čas ho trochu přibylo. Mrazy v měsíci lednu i únoru byly veliké a časté; všeobecně se mluvilo, že není skoro pamětníka takové zlé zimy. Dítky užily tentokráte dostatečně sáňkování neb sněhu se od nás vůbec nechtělo odejíti.

Plesy se všude v okolí odbývaly vesele — neb „masopust" byl skutečně dlouhý až do 4. března. Z nás v obci pořádali místní hasiči svůj ples hasičský dne 12. ledna. A tak plynula zima zvolně dál a každý nespokojeně očekával lepších časů. Právě před tím byla všeobecná stávka v uhelných dolech a žádné zásoby uhlí lidi neměli.

Úmrtí.

Jako každá zima, tak také tato si vyžádala své lidské oběti. Dne 23. února odvezl náš občan pan Václav Kodrle svého synáčka as 5ti měsíčního do dětské nemocnice v Praze na vyšetření. Děcko mu přijali s tou radou, aby ho tam nechal na ošetřování. Nebylo tam však dlouho, ještě ten den večer v 9 h. zemřelo následkem spalniček, které tady před měsícem zle řádily.

Dne 25. února odpoledne o 5 h. zemřela

náhlou smrtí paní Anna Lantorová ve stáří 72 roků. Žila celý svůj život v samé práci a lopotě, se svým dědoušekem, který před mnoha léty ve mlýně pana Kamži při řezání slámy strojem přišel o pravou ruku, která mu byla až k lokti uříznuta. V tomto čase obývali jednu světničku v obecním domku a tak trávili pozdní večer svého života v úplné shodě. Uvedeného dne drala ještě peří u paní Alisterkové ve statku a k večeru když šla domů jen několik kroků před obecním domkem náhle byla postižena srdeční mrtvicí, které asi v půl hodině podlehla, aniž by vůbec byla k jasnému vědomí přišla. Dne 28. února byla za hojné účasti občanstva a sboru zdejšího hasičstva na zdejším hřbitově uložena ku věčnému spánku.

Průběh letošní zimy byl celkem ostý, byla krutá a dlouhá, sníh ležel ještě v měsíci dubnu a držel se houževnatě. Také ještě v měsíci květnu v prvém týdnu byly slabší mrazy, které poškodily zeleniny. Potom teprve nastalo trochu lepší počasí, zvláště pro naše hospodáře bylo ze začátku velice příznivé, neb vždy ještě v čas se dostavily dostatečné deště.

Stavební ruch.

Po dlouhém čase, asi po 30 létech přibyl nám opět v obci jeden nový domek; stavební ruch začal se trochu probouzet. Občan Josef Novák postavil si podný domek na vyvlastněném pozemku od dvora uhovského v místech podél cesty u „Křížku" pod Brčkovem. V sousedství jeho prodáno bylo několik parcelí, na kterých počne se stavěti později. Základ

na domek činil asi Kč. 12.000.– nepočítaje v to jeho práci, lámání kamene a jiných jeho prací. Místní hostinský pan Frant. Effler při příležitosti převzetí hostinské koncese od své matky na sebe, byl nucen celý hostinec přestavěti téměř od základů. Pro další čepování a provádění tanečních zábav nebyl již způsobilý. Sál rozšířil na horní zahrádku směrem k farní budově do šíře a do délky zvětšil o jednu sousední místnost; vše nechal moderně zaříditi. Náklad celý na tuto stavbu činil asi Kč. 80.000. Dále nynější starosta p. Kořan přestavěl na svém dvoře ze základů stodolu a chlévy, kterážto práce stála v nynějším čase asi Kč. 35.000.–

Počátek měsíce června počasí slušné; až teprve po půli června přihnaly se veliké a časté bouře, které mnoho úrody, na polích ležících na svahu – poškodily; voda se hnala prudkým tokem, takže na mnoha místech vzala s sebou všechnu ornou půdu, škody byly způsobeny značné. Ku pobití bylo též letošního roku, tak jako skoro každoročně u nás bývá; jenže přišlo zde dosti záhy, takže mnoho škody nezůstalo. Však ale v nedalekých vesnicích, v Bučině, Ješíně a směrem ke Slaný přišly kroupy později v době žní a také zanechaly ohromné živelní škody.

Úmrtí.

Dne 8. května zemřela Melicharová ve věku 21 roků. Smrt nastala následkem nemoci po porodu; děcko samo zůstalo na živu, které zatím si vzaly na vychování její matka a sestra.

Dne 6. července svátek Mistra Jana Husa.

Letošního, jakož i loňského roku oslavovali jsme

v naší obci den památky upálení Mistra Jana Husa slavnostním způsobem. V místním hostinci p. Efflera na dvoře sešlo se občanstvo místní i z okolních obcí, aby se zúčastnilo tohoto národního svátku. Pan učitel Kynel zahájil přednáškou schůzi. Objasnil celý život, působení našeho Mistra a jeho neskonalé zásluhy pro náš národ. Po přednášce zahrála kapela narodní hymny a „Hranice vzplála" a průvod ve velikém počtu se odebral k evangelickému hřbitovu, kde za zpěvu národních písní byla zapálena hranice.

Ku konci měsíce července v časžní nastaly slušné deště, které sklizení obilí zdržovaly a byla obava, že se ani dobře neskldí – a skutečně občani hodně si se vším museli pospěšiti, aby ještě včas a hlavně za sucha dostali úrodu do stodol. Na panských polích dvoru Nelahozeves ještě v měsíci říjnu byly sem a tam roztrouseny žitné i ovesné panáky. Jinak šlo vše stejným chodem v před neradržitelně, bez všech zvláštních změn.

Úmrtí.

Dne 20. srpna o 12. h. polední zemřel občan Antonín Škabrada, domkář a malorolník z Chržína. Pohřeb jeho konal se dne 23. srpna na místním katolickém hřbitově. Žil celkem skromně ve svém životě, rád se oddával užitečné četbě a své vědomosti tím nabyté uplatňoval jak ve svém hospodářství tak radou pro své sousedy. Poslední dobou déle churavěl plicní chorobou, které také ve stáří 65 roků podlehl. Zanechal vdovu, která jest místní porodní asistentkou a jednu ještě neprovdanou dceru.

Dne 19. října otevřel p. Effler svůj nový sál k první taneční zábavě.

Dne 28. října na den oslavy 6. výročí naší samostatnosti sehráli zdejší ochotníci hasičského sboru divadelní představení „Legionářova nevěsta" za režie p. Snýdra ze Sazené za hojné účasti. Souhra i děj sám se velice líbil.

Dne 3. listopadu nalezl občan Václav Kočí z Chřína, na obecním pozemku za farní budovou směrem jihovýchodním zakopanou kostru v písku. Podle vyšetření se tam nalézala asi 40 roků. Lebeční kost byla proražena a soudilo se, že se tam asi udál zločin.

Úmrtí.

Dne 10. listopadu zemřela paní Makovcová v požehnaném věku 85 let. Dne 12. listop. byla za hojné účasti občanů pohřbena na evangelickém hřbitově. Žila téměř celý věk skromně. Byla ženou pokrývače, který zemřel již před mnoha léty. Dožila se i pravnoučátka a byla tohočasu nejstarší z obce.

Podzimek byl dosti slušný, mrazy sice v počátku listopadu se objevily, ale nebyly veliké. Později vůbec polevily
1925 a krátce před vánocemi dvcela mohli rolníci orat své pozemky.
jistý Sníh se objevil sice, ale tak málo, že ani den nezůstal a tak uplynul konec roku aniž by byl napadl.

Pro zajímavost a upomínku pro pozdější doby uvadím zde některé ceny ku konci roku:
Pánský oblek střední druh Kč 400·~, střevíce šněrovací Kč. 100·~, klobouk Kč. 50·~, košile Kč. 22·~,

Životní potřeby: bochník chleba Kč. 5·~, kilogram cukru Kč. 5·20, kg. mouky Kč. 4·~, kg. hovězího masa Kč. 15·~ vepřové Kč. 16·~, kg. sádla Kč. 17·~ kg. másla Kč. 24·~.
Zajímavo jest také uvésti ceny z najmutých polí:
Z jednoho korce pole v „loucké" platili nájemníci až 200 kg pšenice a veškeré daně a obecní přirážky, kolem obce na lehčí půdě 100 kg neb 80 kg pšenice. Mtr. cent pšenice prodával se až za Kč. 190·~ ječmene 200 Kč až 240·~ brambory q Kč 60·~.
Takže ceny veškeré proti roku 1923 značně stouply, zvláště u mouky byl vzestup veliký, která se v několika dnech prodávala až za Kč 4·50..

Starý rok minul zcela klidně, počasí slušné bez velkých mrazů, ba docela bez sněhu.

1925

Počátek roku začal docela bez obvyklé zimy, ani v Krkonoších podle zpráv nebylo letos žádného sněhu, docela některé dny byly pěkně slunečné, že nebylo pamětníka na takový pěkný čas v lednu.

Dne 3. ledna pořádali zdejší hasiči opět svůj ples, který byl hodně navštíven.

Celý čas až do měsíce března, počasí zůstalo pěkné, téměř bez mrazů a sněhu. Letošní zima má vůbec podivné vtochy. Vánoce podobaly se spíše velikonocům, neměly svého kouzelného, bílého půvabu sněhového. Chumelenice sněhové letošní zima neměla. Teprve dne 10. března dopoledne, kde křoviny již pučely a čekali jsme zanedlouho i prvé květy, spustila se nad naší krajinou prvá chumelenice. Ale i to se nechá omluvit, snad to patří k té letošní vrtošivé zimě, snad úlohu aprila převzal, aby letošní zima i na svém sklonku byla aprilová. Vítr fučel, sněhové vločky padaly. Praha byla zahalena v bělostné roucho na rozhraní prvních jarních dnů.

Dne 8. března v hostinci u „Effleri" odpoledne konala se veřejná schůze lidu, za účelem postavení památníku padlým vojínům, která byla dosti četně navštívena. Předsedou schůze zvolen byl řídící učitel pan Josef Hartínek. Průběh schůze byl bouřlivý a občanstvo bylo rozděleno na několik

táborů. K vysvětlení musíme poznamenati, že v obecní schůzi před tím byl podán návrh, aby z obecní pokladny bylo věnováno na postavení tohoto památníku Kč. 1000.–, které se měly obecními přirážkami hraditi. Návrh tento však vzbudil veliký odpor u druhé strany s odůvodněním, aby se obec položkou touto nezatěžovala. Po zralé úvaze druhé, byl návrh odvolán a nato potom svolána byla ona schůze lidu.

Zde promluvilo několik řečníků, kteří byli pro postavení památníku, i druzí, kteří návrh na podporu od obce zamítli. Debata byla chvílemi dosti prudká.

Posléze ujal se slova místní učitel p. Krolmus, který velice pěknými a vřelými slovy přednesl význam onoho památníku, že národ náš jest takřka povinen, hrdinům padlým pro naši samostatnost, věnovat tuto posmrtnou památku. Řečník svými slovy ihned si naklonil velikou část posluchačstva, které mu velice živě přisvědčovalo. Téměř po 3/4 hodinové řeči končil svou řeč slavným prohlášením, že pamatník se u nás stavěti bude i kdyby se proti tomu všichni vzepřeli a vyzýval občastvo s ním smýšlející, aby ho všemožně v tom podporovalo. Schůze byla zakončena s tím rozhodnutím, že dne 12. března ustanoveno bude komité, které si vezme za úkol postavení památníku.

Oslava pana presidenta.

Dne 15. března pořádal místní osvětový odbor akademii na oslavu 75. narozenin našeho milovaného „tatíčka presidenta". Na počátku této akademie přednesl celý život pana presidenta pan ing. Panuška z Prahy. Účast byla veliká, třeba bylo právě nepěkné počasí. Po přednášce při akademii účinkovali řídící

učitel pan Martínek s chotí, páni učitelé Krolmus a Himera. Též spolupůsobkovalo několik hochů na housle a hlavně při zpěvech dosti školních dítek. Celá slavnost byla posluchačstvem velice pozorně sledována, a účinkujícím projeveno upřímné uznání.

Jarní čas byl velice pěkný a slibný všestraně. Již počátkem měsíce května nastala veselá sezona ke koupání a držela se dosti, počasí jinak méně bez velikých změn.
Později však nastaly chladnější dny, takže koupání časem vůbec přestalo.

Živelné pohromy: Dne 11. srpna postihla naši krajinu (tak jako na mnoho jiných místech naší republiky, i jiných států) veliká živelní pohroma. V noci asi o 12 spustil se ohromný vítr, který v zápětí vystřídal hustý a prudký déšť, ten potrval asi půl 3 h. Oblaka byla stále osvětlena a blesky se ustavičně křižovaly, můžeme směle říci „nastal soudný den." Ráno potom viděli občané, že voda v potocích značně vstoupla, takže se všude přelévala přes břehy na sousední pozemky. Směrem od Velvar podél potoka, k panské louce uhoské, dále k Sazené byla níčina celá pod vodou. Po potoce plavalo mnoho obilných snopů, která voda cestou sebrala. Našemu polníku p. Karlu Šarbochovi vichřice ovoční porazila a povalila téměř celou drátěnou chmelnici a z velké části voda zatopila, takže utrpěl velikou škodu. Celkem naše obec byla značně poškozena.

Sbírka: V měsíci květnu, byla, podle rozhodnutí komité pro postavení památníku padlým vojínům učiněna veřejná sbírka, která díky dobrým vlastencům v obci, vynesla přes půl druhého tisíce Kč. (Celkem dostoupila v tom čase asi na Kč. 3.600·– Bylo původně zamýšleno, že se v tomto roce pomník postaví, ale následkem —

některých obtíží hlavně finančních, byla celá záležitost odložena na příští rok. Bohužel, že naše obec bude jedna z posledních z okolí pro tuto akci.

Stavební ruch.

Letos poznovu na stavebních místech u „Křížku" počal vesele stavební ruch, a následující občané postavili si své nové domky: p. Antonín Pokorný, podomní obchodník, p. Jaroslav Růženec, zedník, p. Josef Kodrle dělník ve velvarském cukrovaru. Dále směrem k „Žádusí" postavil pan Josef Král s stodolu, dole u silnice na témže pozemku pod skálou postavil si p. Josef Štrop, strojník domek, a v záhybu silnice jeho bratr p. Ant. Štrop zedník stodolu.

Přestavbu domku provedla paní Anna Škabradová v čísle 47. a p. Josef Pavlíček v čísle 48. Později p. Josef Novotný nechal znovuzřídit svůj sál. Celkově bylo vystavěny v letošním roce 4 domky, takže počet čísel v naší obci vzrostl na 63 domky. Poměrně se staví u nás málo než v jiných obcích, jako na Žlhách, Sazené a jinde, ale vysvětlitelné jest, že naše obec jest také poměrně nejchudší z okolí.

Volby do obce:

V měsíci červnu odbývaly se u nás volby do obce, při kterých byly výsledky stejné jako posledně. Byly postaveny celkem tři kandidátky: občanská I., občanská II. a domkářská. Změny nenastaly téměř žádné takže páni starostové podrželi nadále své úřady: politický p. Václav Kořan a obecní p. Karel Šimek. Členové obecního zastupitelstva se trochu poměnili.

Den 6. července.

Letošního roku na oslavu Mistra Jana Husi podle ujednání obecního zastupitelství měla býti na tento den objednána hudba p. Ústavi ze Sazené. Jelikož tato, ale nebyla pro tento den volná, byla tudíž oslava odložena o 1 týden později. Škoda, ač to byl svátek našeho národního mučedníka poprve státem československým uznán, u nás se musela oslava odložiti. Na místo spáleniště přesto dostavilo se hojnost občanů i se školními dětky a rozešli se teprve potom, když jim bylo vysvětleno, že slavnost se bude konati za týden.....

Dne 12. července byla pak hranice zapálena již za mnohem slabší návštěvy.

Požár:

Dne 27. července v neděli téměř v poledne vypukl oheň v čísle ..... v domku paní Barbory Pařízkové, který se v malé chvíli velice vzmohl. Místní sbor hasičský pod velením p. Antonína Langra hleděl hlavně uchrániti sousední domek p. Chmelaře. Škoda byla částečně krytá pojištěním.

Den 28. října:

Svátek naší samostatnosti byl oslaven místní školou a večer pak u p. Efflera hrou divadelní „Osudy legionářovi", v tomto roce za poměrně malé návštěvy.

Úmrtí.

Dne 8. listopadu zemřel pan Václav Pavza, soukromník ve stáří 75 roků. Dne 19. listopadu zemřela Helenka Kodrlová ve mladičkém věku 4 let, na zápal mozkových blan.

Volba do parlamentu.

Dne 15. listopadu pak odbývaly se volby do poslanecké sněmovny a do senátu. V naší obci bylo celkem odevzdáno 342 platných hlasů do poslanecké sněmovny. (Ovšem čítajíce obec Budohostice a Kamenice Dolní.) Poměr odevzdaných hlasů byl následující:

Kandidátka	č. 3.	Strana agrární a konservativní	počet hlasů	7
-"-	č. 5.	Československá strana soc. dem.	-"-	68
-"-	č. 8.	Česk. str. živnost.-obchod.-středostavovská	-"-	12
-"-	č. 14.	Česk. strana domk. a malozemědělská	-"-	93
-"-	č. 15.	Komunistická strana českosl.	-"-	34
-"-	č. 17.	Německá stran. nár. sociální	-"-	1
-"-	č. 20.	Československá národ. demokracie	-"-	7
-"-	č. 21.	-"- strana socialistická	-"-	24
-"-	č. 22.	Republ. strana zeměd. a malor. lidu	-"-	88
-"-	č. 26.	Českosl. strana lidová	-"-	7
-"-	č. 27.	Německý svaz zemědělský	-"-	1
		celkem hlasů		342

Na listině č. 14. kandidoval z naší obce na prvém místě pan Karel Kolmus, odb. učitel z Chvína a dále pan Jan Zavoš malorolník. Strana tato byla v naší obci nejsilnější, ze všech ostatních kandidátek. Dva hlasy byly neplatné.

Prvý sníh letos.

Dne 12. XI. spustil se nad naší krajinou prvý sníh a padal až do večera, prvý sníh který zahalil celou krajinu bílým hávem a potrval asi 4 dny. Až v měsíci prosinci asi v polovici nastala tuhá zima, která potrvala do konce roku, dosti krutá na nynější poměry, neb drahotní poměry se v lepší nezměnily, spíše podražilo, tím ukončen rok 1925 beze všech pozoruhodných změn.